

ՄԱՐԹԱՐԻ

ԻՍՂԱՒԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Իրաւի լրագիր 5-ամեակի կընդառա-
րակուի շաբաթը . 4 Օրաբերք եւ 1 Շաբա-
թաբերք :
Տարեկան գին . 4 Պոլսոյ համար 180
Գաւառաց . 10 Մեք
Վեցամեակ գին 4 Պոլսոյ . 90 Ղրդ
Գաւառաց . 5 Մեք
Իւրաքանչիւր բուռց գին
Շաբաթաբերք 60 ֆր
Օրաբերք 20

Դուրս գալիս լրագրաց համարի ծախ-
քը խմբագրութեան վրայ է :
Մանուցանման տողը մեկ ամիսով հաճախ
3 Ղրդ երկու ամիսով համար 2 Ղրդ .
Լրագրաց վերաբերեալ նամակ կամ որ
եւ իցէ գրուի խմբագիր-Տնօրէ-
նին պիտի ուղղուի . եւ հաճախ ծախ
քը ալ զրկուի վրայ է :

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 18 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԻՍՂԱՒԱԿԱՆ

Խաղաղութեան ներկայ յարատե-
ւութիւնը զորոյցներ կը հանէ թէ Լա-
րոպական տէրութիւններն իրենց զին-
ուորական պատրաստութիւնները պի-
տի դադարեցնեն : Այնպէս իսկ իսկ
լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Կարդէն
կայսրն առաջին կայսրն իր զին-
ուորական պատրաստութիւնները
Օրէնսդիր ժողովը բանալու առթիւ
պիտի կարենայ յայտարարութիւն ը-
նել թէ զինուորական պատրաստու-
թիւններն հաւասարապէս դադարեցնե-
լու մասին տէրութեանց մէջ համա-
ձայնութիւն հաստատուած է : Թե-
րեւս իւրաքանչիւր կայսրն արտա-
քին քաղաքականութեան մասին ալ
Օրէնսդիր ժողովին նպատակաւ կեր-
պիւն ներկայանալու համար Կաղզիոյ
զինուորական պատրաստութիւնները
նուազեցնեն . եւ օտար տէրութեանց հետ
առաջակցի . բայց չյուսացուի որ
զինմանց մէջ կարենան նուազութիւն
մ'ըլլայ . թէ եւ այս մասին Լաւոպա-
յի շատ կողմերը ժողովրդական փա-
կաք կը տեսնուի . ինչպէս որ Բրուսիոյ
երեւոյթանալի ժողովն ալ կառավա-
րութեան առաջարկեց :

Կաղզիոյ հանքային գործաւորաց
մէջ խռովայից կրիքն ալ կը տես-
նուի : Այսինքն քանի մ'ամիս առաջ
Ուիքսթրիի եւ Ս. Լիւիսի մէջ խը-
ռովութիւններ եղան եւ զպակեցան :
Ընդեւ շարժումներն ալ 6 հոկտ. Լա-
վէյի գաւառին մէջ հանքի գոր-
ծաւորները դաւաճութեամբ տեսնե-
նալով զայնքն . որ յանկարծակիի գա-
լով լանդից զերեւել հանքարտնային
եւ առաջարկեց որ պատգամաւորներ ընտ-
րեն իրենց գանդաւորներն իմացնելու
համար . որոց ինչ ըլլալը տակաւին ան-
ժանօթ էր : Հանքին ճարտարապե-
տաց զուլին ալ տեսչին խաղաղարար
շնչելի օժանդակ եղաւ : Գործաւոր-
ներն իրենց գանդաւորները որոշ կեր-
պիւն չկրցին բացատրել . եւ ըստ ներ-
շնչէն այդպիսի կը հասկցուէր որ իրենց
վերատեսուէր զիրենք խաբէրով ի-
րենց տրուած աւելցնէն ամբողջ չէր
վճարէր : Տեսուէր ինքն իր իրաւե-
րի որոշ կերպիւն խօսին . եւ իրենց հաշ-
ւին մէջ կեցած խաբէրութիւնը ցոյ-
տան . գործաւորները մերժեցին եւ
ինքն իրենցն որ վերատեսչին ճամբայ
տրուի : Շարտարապետաց զուլիւր
գարծեալ իրենց յորդոր տուաւ որ ո-
րոշ լեզուով խօսին . ապա թէ ոչ չէր կը-
նար զիրենք գոհ ընելու կերպիւն առա-
նող վերատեսուէր փոխել : Կարծա-
ղորդաւորք գոհութեամբ ցրուեցան .
բայց զիրենք գարծեալ զուլիւրներով
որոշեցին որ թէ գաղթելու հետեւեալ
օրերը խռովութիւնը մեծնալով Ալե-
քանդրէն զինուորներ հասան . բայց
աղմկարարները երկաթի ձողերով

զինեալ համարձակեցան զինուորաց ա-
ռաջարկելու զէնքերն իր վրէժն ու
երկման . առորդէմ զորաց հրամանատարն
ալ սուրիսի պատրաստ կենալու հրաման
տալով պատրաստանց : Գործաւորները
կատարելով զինուորաց փայլ քորնետե-
ցին եւ հրամանատարն ու քանի մը
զինուոր վերադարձան : Այսինքն ե-
րկուստեք զինուորաց ալ զայրոյթը
շարժելով առանց հրամանի կրակը բռ-
նեցին : 12 հոգի մեռան . 22 ալ վիրա-
ւորեցան : Խռովութիւնը դադարեցաւ
եւ դատարանական քննութիւններն
սկսան :

Փարիզի անհաշտեղաց լրագիրնե-
րն այս դէպքը իրենց առիթ բռնե-
լով կառավարութեան վրայ կը յար-
ձակին : « Ի՞նչ ժամանակի մէջ կ'աղ-
բնեք . կ'ըսէ Լա Ուէֆոս . ի՞նչ պի-
տի ըլլայ մեր ապագան : Կահաճառ-
րութիւնը բռնաբարուած . օրէնքն
առ ոտն իրաւած . սպանութիւնը սո-
վորութիւն եղած է . այս Պոնապարթ-
ները մեզնէ ի՞նչ կ'ուզեն . նպատակն
ի՞նչ է : Երկրին ամեն կողմէն հակադ-
րական բողոք մ'եղած ատեն . ((Բեն-
դիւր ժողովին յայտարարեցին որ եղած
բողոքն ըսել կուզէ)) գործադիր իշխա-
նութիւնն զմեզ կը գրգռէ : Գործա-
ւորներ . որոց անունը . բնակարանը .
թոշակը ինքն է . կը խնդրեն որ իրենց
թոշակը աւելցուի . գահադաշնակը կը-
կուր եւ առողջարար բնակարան տը-
րուի . բայց անգործ կերպիւն . հրապար-
կը բռնուին . եւ բազում այրիներ ու
որբեր ալ կուենան : Կարգիլի ան-
թի ենք կըսեն կապաններն . մերկ ենք
կըսեն . կապաններն . եւ գաղաղ մը
կը տրուի իրենց մերկութիւնն ծած-
կելու համար : Ի՞նչ ապաքին իրենց ար-
ժանի պատիժն է այս : Ի՞նչ ապաքին
իրենց իրաւունքը պահանջելով մեծ
եղեւն կը գործեն » :

Լահ հակառակութեան ոգին իրո-
ղութիւնն այս աստիճան կայլայլէ :
Ալ երդիւնեալ խռովութեանց պատմու-
թեան նայելով . զորս խռով . Տեպա .
Ճուսեալ տը Լաուի կը հրատարակեն .
ամենքն ալ կառավարութեան ընդ-
դիմադիր լրագիրներն . բայց արդա-
բարեւրութիւնն ալ չկրցաւ մէկ կողմ
դնել . անհաշտեղացն . այս բայցա-
դանութիւնները խախտ կը դատա-
պարտեն . « յիմարական եւ ամօթալի
թշնամանք » անուանելով զանոնք :
« Իմաց որ մամուլն ազատ է . կըսէ
Ճուսեալ տը Լաուի . եւ այսպիսի
յօդուածներն ո՞չ եւս դատարանա-
տանց կամահած իշխանութեան են-
թարկուած են . հասարակաց կարծեաց
արդար ատենակին առջեւ դատապար-
տելի են » :

* Այս ճարտարիտութեան հատուածը
Երեսմանի ուշագրութեան կը յանձնենք .
որպէս զի լաւ մը սերտելով ինք ալ այս
տեսակ բացադանութեանց մէջ տակի
յատաջագիծ . եւ Լայոյց աղբիւն Լաուէֆո-
րն կ'ուզուի պատուին արժանանայ :

Ֆէնիանները տակաւին իրենց վը-
րայ խօսիլ կուտան :
Իրենց մէջ ցոյցեր կը կըրկ-
նապատկուին բանտարկեալ Ֆէնի-
աններն ազատելու համար : Բա-
նտան յիսուն հազար հոգիով ժո-
ղովներ կը կազմեն . թափօրներ կը յօ-
րինեն . ճառեր կը խօսին . Լոնտոնի
մէջ Մարթին անունով Ֆէնիան մը
մեռած ըլլալով . որ ուխտին դիմադ-
րանքներէն մէկն է եղեր . յուղար-
կաւորութիւնը հազարաւոր բազմու-
թեամբ կատարուեցաւ . Էտաքքը-
րութեան արժանի պարագայ . դադա-
ղին կառքը չորս ձի ընկած էր . բայց
մարմինը կառքին մէջ չէր դրուած .
այլ վեց հուճկու Ֆէնիաններ կը կը-
րէին դադաղը Ռատիկանութիւնը յու-
ղարկաւորութեան փողոցներէն անց-
քը կը դիւրացներ . եւ հանդէպ խա-
ղաղութեամբ վերջացաւ : Բայց Պ.
Ալաուսին բանտարկեալ Ֆէնիան-
ներուն ազատութիւն տալ չուզեր :
Ֆէնիաններն ալ միւս կողմէն իրենց
ցոյցերը կը շարունակեն :

Լաւոպիոյ Բաթթիոն հանգիստ մէջ
(Կարատողի անմիջապէս սահմանա-
կից) ծահր խռովութիւններ եղան . որք
Ալեքանդրի լրագրաց խօսքին նայելով
պատմութեան իր հասնին : Կա-
ռավարութիւնը զինուորական շուր-
ջէնքը գործադրելով . շրջաբերական-
ներ հանած էր Լաւոպիոն ըստած
աղգային պահպան զորոց խումբերը
կազմու համար : Բայց ժողովուրդը
դէմ կենալով թաղական երէցներուն
պատուիրոց որ շրջաբերականները չըն-
դունին . եւ ծննդեանց արձանագրու-
թիւնները այրին . քանզի Լաւոպիոյ
մէջ ասիէ առաջ քաղաքային աշխար-
հագիր չկենալով . ծնունդներն ամուս-
նութիւններն ու մահերը քահանայնե-
րը կարճաժամկէտ : Լայեցիները հնա-
գանդեցան : Կահանգիստ զինուորա-
կան հրամանատարն իրաց գործաւոր-
քը տեսնելով . 12.000 զօրք ուղեց .
որք Ռաիւի զայն . Բօլոյն եւ Օա-
րայէն չողեաններով զրկուեցան : Բայց
յետոյ այն զօրքերն ալ բուսական չգա-
լով . պատերազմի պայմաններ 6000
նոր զօրք ալ զրկեց : Կառավարութիւ-
նը . վերջին լուրերուն նայելով . մեծ-
նալով վրայ էր : Հազարաւոր զինեալ
գեղացիներ ամուր տեղեր բռնած են .
եւ բոլոր Բաթթիոնի տարածքը ոտք
կած է : Օրք կրող չորհրդաւ մը
լուրերէն թնդանութիւն բռնուելով մեծ
գոհութեամբ կըսէ Լաւոպիոյ : Կառա-
ւին կառավարիչ Ալաւիոն տալիս
ժողովրդեան ուղղեալ շրջաբերական
մը հրատարակեց հրաւիրելով զիրենք
որ օրինաց հաւաքանդին . ապա թէ ոչ
կառավարութիւնն ամենէն աղբու մի-
ջոյներ ձեռք պիտի առնու . Բայց
կերելի որ ժողովուրդն անապու տը-
րամադիր չէ : Կառավարները Տրա-

կալի փոքրիկ բերդը պաշարած են .
կառավարութեան զօրքերն ալ իւս-
ներէն անոնց ետեւէն կ'իյնան . Կերելի
որ այս խռովութեանց մէջ համալաւ-
եան շարժում մը կ'այ . որ Կարատա-
ղի եւ սահմանակից Օմանեան դա-
ւառաց մէջ ալ կ'զգացուի . քանզի այն
կողմերն ալ նմանորակ ապստամբ-
բական ցոյցեր կը տեսնուին . եւ ար-
դէն քանի մը մանր մունր կուէններ ալ
եղած են : Բայց տարակոյս չկայ որ
երկու կողմէն ալ կառավարութեան
զօրքերը քիչ ատենէն խաղաղութիւնը
կը վերահաստատեն :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լաւոպիոյ կայսրը երկուշաբթի օ-
րը Բէլթէն ճամբայ ելաւ . եւ հետեւ-
եալ օրը Վալիայ հասաւ . ուրիշ մերթ
Գանուրի վրայէն . մերթ ալ ցա-
մաքէն իր ուղևորութիւնը շարունա-
կեց : Կորին վեհապալատութիւնը Ռու-
մանիոյ հողը գոնուած Կուրա-Վայի
հասած ժամանակ . ներքին գործոց
պաշտօնային Կարդուս իշխանին կող-
մէն զինքը դիմադրեց : Կայսրը չո-
րեքշաբթի առաւօտ Ռուսոնդ հա-
սաւ . ուր խիստ փառաւոր կ'ըլլաւ ըն-
դունուեցաւ : Եւ Լաւոպիոն զեւս-
պանը եւ Գանուրեան գաւառին կու-
սակալը նաւամատոյցը կանգնած էին .
ուր եկած էին նաեւ Գանուրի վրայ
գտնուող եւրոպական տէրութեանց
նաւերուն հրամանատարները : Կայսրը
քանի մը վայրկեան հան : Եւ իւր
իրեն համար պատրաստուած երկա-
թուղով կառքերը նստելով Առնա
գնաց . ուրիշ առնուած հեռագիր մը
հետեւեալ կերպիւն կը նկարագրէ ե-
ղած ընդունելութիւնները :

« Լաւոպիոյ կայսրը չորեքշաբթի
առաւօտ Ռուսոնդ հասնելով անհուն
բազմութեան մը կողմանէ ընդունուե-
ցաւ . եւ անմիջապէս ճամբայ ելաւ :
Եւ յետանձրի մէջ ժամ մը հանգիստ
առնելով նախաճաշիկըրաւ : Իրիկունը
Առնա հասաւ . ուր երկաթուղային
կայարանը ճրագալոյց եղած էր . եւ
քաղաքային ու զինուորական պաշ-
տօնատարներն իրենց համագործունե-
րով զինքը դիմադրեցին : Կորին վե-
հապալատութիւնը Առնայի աւստրիա-
կան փոխ-հեպատոս Պ. Թէտէսքիի
յուսաց Մէարագորտին եւ Թէէկէ-
թօֆ ծովապետին հետ խօսակցե-
ցաւ : Եւ իրոյ կայսրը կառք նստաւ
եւ Բառանի ինայի նաւամատոյցը դը-
նաց : Թնդանութեանց ողջոյններ . զինուո-
րական նուագածութիւններ եւ բոլոր
քաղաքացոց կողմէ եւսնդաղին մե-
ծարանաց ցոյցեր տեղի ունեցան :
Ռուսոնդի գրան մէջ ինուած յաղ-
թական կամարին ներքեւ քիչ մը կե-
նալով . քաղաքապետական ժողովին
ուղերձն ընդունեց . եւ կեցեց կայսր ա-

ըստ լուծարման խնդիրը եւ զայն լուծե-
լու աշխատինք:

Դատարարական խնդրոյն
զբաղեցու պարտքը նախ օրագրաց է,
ըստ որում անոնց նշանաբանն է ժո-
ղովուրդը կրթելու եւ ոչ ունայն վեճեր
յուզել: Եւստ ասլ ժողովուրդին, եւ
ոչ աչքը շլացնել: Կենսական խնդ-
րին հերթով զբաղելու, եւ ոչ անձնական
կրկնք ու դայթակոթեամբ անանել,
սկզբունք ու գաղափարներ սփռել,
եւ ոչ թշնամանք ու ատելութիւն սեր-
մանել: ասոնք եղած են Լեւոնիկոյ օ-
րագրաց պատճենը, զորս ոչ զգուսնօք
այլ զմայրամբ կը կարգայ մարդ:

Հայ ազգը 60ին Սահմանադրու-
թիւն մ'ունեցաւ, եւ մինչ անոր ար-
դիւնքները վայելելու վրայ էր, 61ին
վերջերը հակասահմանադրականաց յա-
րուցած դժուր թեման պատճառաւ վե-
րաքննութեան ենթարկուեցաւ: 63ին
սկիզբները տեղութեան բարձր հաւա-
նութեամբ վերահաստատուեցաւ եւ
ահա 66ին սկիզբները իրաւասութեան
անհնգութիւն խնդրոյ մը պատճառաւ
վերստին եւ անժամանակ ու առանց
ազգային հաւանութեան վերաքննու-
թեան ենթարկուեցաւ: Եւ նոյն առ-
ջալ Վեր. Խորենիսիւսի իր յարու-
ցած այն ցաւալի խնդրոյն, որուն զը-
բաղը արդիւնքը ազգը տուեց, փա-
տարան կանգնելով, ուղեց զայն սը-
բազործել:

Ընդ այս եղանակներէն ի խոր խո-
ցեցաւ. կուզէր յայտնել իր կամքը,
որ այսօր իր փախաւքն է:

Ուղեբնով մը եւ պատգամաւո-
րութեան մը միջոցաւ յայտնեց զայն
վարչութեան, խնդրելով երեսփոխա-
նութեան վերակազմութիւնն ու անոր
իրաւունքները:

Օտեան էֆէնտի խոստացաւ ազ-
դին իրաւունքն իրեն դարձնելու հա-
մար պէտք եղած ջանքն ընել: Եւ
ժողովուրդն ալ զ(Օտեան էֆէնտի)
թէսլետ պաշտօնական անձ մը՝ բայց
ժողովրդեան մարդ մը կը ճանչնար,
եւ ահա գոհեցաւ անոր խոստումէն:

Ժողովուրդը շատ շուտ կը փախա-
քի տեսնէր այն խոստման դորձադ-
ժարութիւնը՝ զոր կը յուսանէր, ու-
րով եւ Օտեան էֆէնտի ազդին ու ե-
րտասարդութեան անկեղծ երախտա-
գիտութեանը վրայ անժխտելի իրա-
ւունքներ կատարայ:

Հենք սիրեր հաւատալ թէ Օտ-
եան էֆէնտի ժողովրդեան ձայնին ան-
լըսող ըլլայ:

Ընդ այն պատրիարքական դահն

ընդ երկար թափուր մնալէ ետեւ ի-
րեն արժանաւոր դահակալ ունեցաւ
Խորենիսի սրբազան՝ հասարակաց սի-
րելի Հայրիկը: — Եւստ վերջի երկու
խօսքը ամեն ինչ կը յայտնէ:

Խորենիսի չճանչուած մէկը չէ. նա
արդիւնաւոր անցեալ մ'ունի. ուրեմն
ազգն ու հայրենիքն ալ ապագայ մը
ունին:

Ընդին կը մտայ աշակերտ եւ ձե-
ռքնուր ըլլալ անոր ջանքը: Վասն զի
անհատ մը որչափ ալ դործէ, դարձ-
եալ եւ ընդ միշտ օգնողներու կարօտ է:

Եւստ պիտի ըլլայ մեր պարտքն
ու ջանքը:

Չոր փախալքը ոչինչ կարողաւքէ:

Ընդեալ օր առիթ ունեցայ Խաս-
գիւղի Ս. Դ. երկուստ վարժարանաց
այցելութիւն մ'ընել, ուր տմեն ինչ
մի առ մի քննելով իմ գոհութիւնս
յայտնեցի զխորեն թեման տուած իր
մէջ, եւ մինչ անոր արդիւնքը հրա-
տարակեալ կրայ էի, եւ ահա ըսեցի
որ հոգաբարձութիւնը հրաժարել է:

Տեսած արդիւնքներս նորահաս-
տատ հոգաբարձութեան անխնայ ջա-
նից պատճեն էին, հետեւաբար այն-
պիսի գործող հոգաբարձութեան մը
հրաժարիլ խորին ցաւ կազդէ ամե-
նուս:

ՍԵՍԱԿ

ԱՂՕԹ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ

Որ քանակը փոշիս պատուանդանիդ շա-
փուկայ
Թօթափելով յ'անհունութեան ծոց անկայ՝
Ծնար աստուղա. եւ զ'կաւ պատուեայ յ'ա-
շխարհ
Կազմեցեր զ'մարդ, խնկաւ խաղալից հրա-
շաղկէ
Որ զ'անիշխանն Ուլէան ծննար ի մի
— Զոր հրճեաւ զ'հեղեր ի տես ձեռ-
նարկիդ. —
Նոյն եւ ետուր թեւս յախնապալ մեղծ
աստուղ
Որ զ'ըրջէ զ'անուշիկ ընդ ժայռ ձորակին
Որ զ'ըրջէ զ'անուշիկ ընդ ժայռ ձորակին
Եւ նոյն աշխարհ խնարհի, ու վերջ հայր,
Պճնել ի տալ, յակնիլ, զ'ըրջէ զ'անուշիկ
ձորակին
Որ օրօրի՝ ասոյդ ի շունչիդ ընդ ծործորին
Աստուծոյ ձայնի, մեծդ ի մեծի, Էի
փոքու,
Հայեանք ի մեղ, հայեանք յ'ոգիս զ'ըրջէ
ձորակին
Ընդ հայ, զ'որ ձեռն հանապաղօր մեղ ձեռնս,
Լոյս տուր մայր, ծարաւ նորին մայր ըզ-
մեղ
Ի քեզ հայր, բիբէ ձագիկն աղարծի.
Գրկաւ ի նա, աստ պատուանդան ծործորին

Ի քեզ հայր, բիբէ թոշինն աղարծի.
Գրկաւ ի նա, ցոյց տաս կորեակ ոսկեղոյն.
Ի քեզ եւ մէք հայրիք, ու ճէր գթառաս.
Հեղ'ի մեր միտս իմաստից ցող զարգաւանդ.
Թըրիչս հրեղէն տուր մեր սրտից ման-
կական.
Լուս զ'սրտիս ի բաժակիդ արութեանս...
3 հոկտ. 1869 Մ. ՉԱՐԱՋԱԵԱՆՑ

Ե.Օ.Դ

Դատարկեմք Ս. Ու. Կ. վար-
ժարանը Հայկական դատարանի մը պէտք
ունի: Յիշեալ պաշտօնը վարել ուղղող
յարգող դատարանէ՝ կամ թաղիս խոր.
հրապարակ եւ կամ Օրնախոյն խանը վե-
րի յարկը թիւ 8 սենեակը զիս գտնէ:
Ի գիմաց հոգաբարձութեան
12 հոկտ. 1869 Յարաւել Թ. ՁԵՆՔԵՆՆԻ
Ստամբուլում

ԳԵՐԵՋԱՆԱՔ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ

ՏՈՒՓԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՈՒԹԻՒՆՔ
Երազայ ինքնուրուշ արդի գործիչ հայեր
ԱՐԵՎԵԱԿ ՀԱՅԱՌԻՒՆ
Բ. ՏՊԱՐԴՈՒԹԻՒՆ
Երիտասարդաց համար մանաւանդ
խիստ կարեւոր եւ պիտանի գիրք մըն է,
եւ կը ծախուի ի գրատուն Փարիզու
(Յակոբեան խան թիւ 6) եւ ամեն դրա-
վաճառաց քով: Գին 1 Ֆր. գին պատ-
կերագրելու 1 Ֆր. 50 սանթիմ:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՏՈՒՐԹՈՐ Ֆ. ՊԵՂՆԵՅՈՒՆ
ԱՏԱՄԱՐՈՅԺ ԱՐՏՈՒՄԻՈՐ
ԲԵՐԱ ՎԵՆԵՏԻԱ ՓՈՂՈՑ ԲՈՒԻ 16
Բերին Եւ իրենքու ամեն հիւանդ ու-
թեանց եւ անոնցից ցաւերու բժշկու-
թիւն, առանց ակուաքաշելու, եւ մի-
այն Պարիզի գրութեամբ:
Ըրաւագործութեան անհատ եւ անշարժ
ակումբ:

Երազայ տառամաշարք եւ կամ դատ
ակումբներ, Դատարան կ'առաջարկուի եւ
նէն արտօնողներու գրութեամբ շինուած,
ուրիշ որ եւ է դրու թեմայ շինուածնե-
րէն գերազանց են թէ իրենց լեզու եւ
ուրիշ եւսմը, թէ կերպով ծամելու
զ'ըրջութեամբ, եւ թէ ամենին փափու կ'
բերաններու յարմարեալ եւ ամենափոքր
նեղութիւն մը չտալու մասին:
Ուղղը կրնայ զինքը տեսնել վե-
րջիցեալ տունը ամեն օր ժամը արաքը.
լուսկա 9 է 11, եւ 1 է 4:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԾՈՒԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆՔ
ԼՕՏՏՈՒՆ ԵՒ ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՇՈՒԱՆԱԿՈՎ
ՓՈՒՍԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱ-
ՍԵՆԵԱԿ 137 ԼԻՏՆԱՅՈՒՆ ՍՈՒՐԻՆ ԼՕՏՏՐԱ

Սոյն ընկերութեան դորձակալը պատ-
րաստ է խիստ շահաւոր պայմաններով ա-
պահովել որ եւ է ծովային փտանքներու
զէմ թէ շոգենաւով ըլլայ եւ թէ առա-
գաստանաւով:

Գիններու եւ ուրիշ տեղեկութեան հա-
մար ուղղը կրնայ զինքն ալ դորձակա-
լութեան գրասենեակը Մ. Քուզնեցիի
ֆէրմիսին մէջ, Քրանկաց թաղ:

Հէնրի. ԲՈՑ. դորձակալ,
ՋՆԻՈՒՆԻԱ:

ՍՐԵ ՖԱՅՐ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿ

ՀԵՐԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴԵՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆՑ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ 1740ԻՆ ՀԻՄՆՈՒՄ
Այս ընկերութեան կ'ապահովէ շինքե-
րու, կարասներու, վաճառքներու եւ
գործատուներու հրկիզութեան զէմ եւ-
այլն: Գործք իւրիւր եւ անոր շրջակայից
մէջ կ'ապահովէ:

Սոյն ֆայր գրասենեակը մի եւ նոյն
օգտակար միջոցները կուտայ ապահով-
եալներու ինչ որ ուրիշ ընկերութիւններ
կրնան տալ:

Պահանջուած զինքը մասնաւոր դաշ-
նադրութեամբ մը նոյնն են, ինչ որ տեղ-
ւոյ մէջ ուրիշ Անգլիացի ընկերութիւն-
ներ կ'ապահովեն:

Ստորագրեալ արտօնութիւն ունի հոս
ընկերութեան զէմ բոլոր պահանջումները
գոհ ընել:

Հէնրի. Բ. ԲՈՑ. դորձակալ,
Քուզնեցիի ֆէրմիս. Քրանկաց թաղ,
թիւ 40 եւ շուկան հէնրի խանի մէջ
(Ըսպարթալը Նոր խան)

ԲՈՅԸԼ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ
ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՈՒՄ ԶԵՐԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ՀԱՄԱՐ

Գրամագրութեան լիւրս սթերլին 2,000,000
Սեպտակար արծեւ. » 4,500 000
Տարեկան եկամուտ » 800,000
Խլիւրի եւ շրջակայներու մէջ գտնու-
ած ամեն տեսակ շինքերու, ինչպէս տու-
ներու, խանութներու, մթնոլորտներու
գործատուներու, նոյնպէս մեքենաներու,
կարասներու եւ վաճառքներու հրկի-
զութեան զէմ, ասոնցմէ դատ նաեւ կ'սն-
քի համար կ'ապահովէ:

Ֆ. ՏԱՐՈՍԻ
Թիւ 39, Չուկուր խան
ԶՄԻՈՒՆԻԱ

Ա.Ռ.Ե.Ի.Տ.Ր.Ա.Կ.Ա.Ն

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 48 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ
Ա.Ր.Մ.Ս.Ի.Ք.

Ցորեն կարծր Պէտարապիա	29-31
» » Աղաք	29-31
» » Պալլէք	29-31
» » Պուրկուզ	29-31
» » Քիւրթուալ	29-30
» կակուղ Աղաք	29-30
» » Պէտարապիա	29-30
» » Պուրկուզ	29-30
» » Վառնա	27-28
» » Պալլէք	27-28
Կիրքա թուշա	—
Եղիպտացորեն թուշա	14/1
» » Անատոլ	14/1
Կարի թուշա	12/1
» » Անատոլ	13/1

ԽՈՋԱԿ ԶՈՐ

Պուրնա	22	—	հոխան
Անատոլ	—	—	»
Քոյուս	—	—	»
Էսիրնէ	—	—	»
Մակաձ	—	—	»

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

Բամպակ կէլիք	հոխան	12
» իւրիք	»	12/1
» Ատանա	»	10-11
» Պարսկաստան	»	9
» Վրաստան	»	9/1
Բուրք Անատոլի լուսացուած	»	9/1
» » չլուսացուած	»	6
» Բուրք լուսացուած	»	11
» » չլուսացուած	»	6-10
ձէլիք կէլիք եւ Գալս	»	16-17
» Բուրք	»	13-13.10
» Զորուս	»	13-13.10
Մաղը Պարսկաստան	»	11-12
» Անատոլ	»	11-12
Սալիկ Վրաստան	»	15-16
Թիֆլիս կէլիք	»	48-51
» Գաստապուզ	»	48-51
» Պուրկուզ	»	48-51
» Չուրքէլ	»	48-51
» Վան	»	30
Մետաքս Պարսկ. Բէշա	»	40-50
Աֆիս	»	340-350
Բիւրք	»	26-30
Սուսա	»	3/1-40
Կտաւատի հոնա Վրաստ. Բիւրք	»	37
» Բուրք	»	35
Ձէլք Մուսանիա	հոխան	7.11

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

Զէլք Արալ	հոխան	7
» Սալիկ	»	9
Աճա (Սալիկ) Գանդիա	»	—
» » Միւրիւր	»	—
Խաչիք Բիւ	400 հոխան	650-850
Շաքար փշիկ Անգլի	Կիւր	255
» » Գաղղ	»	255
» Գուրի Գաղղ	»	300-305
Չայ Բոնիս	հոխան	69-70
» Բէք	»	28-35
Անագ (զալալ)	Կիւր	9 000 լիւր.
Պղպիկ (պղպիկ)	հոխան	6
Լեզու (չիլիկ) Պէնկալ	»	120-140
» » Մատրա	»	145-165
Ձիւք տախտակ 400 հոխան ֆր.	»	108-110
Երկաթ ձողաձեւ	»	58
» աստիտակ	»	60
» Բեւեռքու	»	68
Գարֆիձա	»	90
Բրինձ խաւիտ 100 ֆր. ֆր.	»	44
Կարաք եղ Բուսիոյ	»	42
Խաւիտ	»	23-30
Արաւաչիք Անգլի. սնտ.	»	9-12
Թիֆլիս (Թիֆլիս) զոյգ սնտ.	»	—

Մասիս լրագրոյ բաժանորդագրութեան
տեղերն են Կ. Պոլսի Զինիլի խանը վերի
յարկի թիւ 6 Մասիս խաւիտագործունը
Իսկ գաւառացի մէջ հետեւեալ հոգա-
բարձուաց սենեակները

ԻԶՄԻՐ
ՆԻԿՈՍԻՊՈԼԻՍ. Թորոս աղա Ոսկերիչ.
ԱՏԱՐԱՐԱՐԱՐ Թորոս խան աղա Նա-
զարէլ խան.

ՏՐԱՊԵՐՆ. Պ. Խաչատուր Լիւստեան.
ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Զա-
քարիան.

ՍԵՐԱՍՏԻԱ Վարդան էֆէնտի Սեպրա-
նան.

ԵԱՏ. Մ. աղա Խաչիկեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մար-
գարիան.

ԵՐԶՐԱԿԱՑ. Ընթերցասիրաց Թանգարա
ՎԱՆ. Գրիգոր աղա Խաչատուր.

Ուրիշ զապալներէ ստորագրելի ու-
ղղներն ալ տեղեկութեան մէկուն հետ կրնան
թղթակցիլ

Խաւիտ/Քոյուս-Տորոս
Կ. Ս. ԻԻԹԻՅԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՑ
Կ. ՊՈԼԻՍ ԶԵՆԻԼԻ ԲԱՆ